

## **Η ιστορική εικόνα και η προφορική μαρτυρία ως πηγές στη διδακτική της Ιστορίας**

Η αξιοποίηση ιστορικών πηγών στη διδασκαλία της Ιστορίας αποτελεί βασικό άξονα για την ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης και του γραμματισμού. Ιδιαίτερα η ενσωμάτωση της εικόνας και η αξιοποίηση της προφορικής ιστορίας ως πρωτογενούς πηγής αποτελούν ισχυρά παιδαγωγικά εργαλεία στη διδακτική της Ιστορίας, καθώς ενισχύουν τη βιωματική προσέγγιση, την ενεργή μάθηση και την καλλιέργεια ιστορικής ενσυναίσθησης. Δίνουν δηλαδή στους μαθητές/-τριες τη δυνατότητα να προσεγγίσουν το παρελθόν μέσα από τη φωνή των ανθρώπων που το έζησαν, ενισχύοντας την ιστορική ενσυναίσθηση και την κατανόηση της πολυπλοκότητας των ιστορικών φαινομένων.

Η παρούσα εισήγηση εστιάζει στον ρόλο της εικαστικής δημιουργίας ως πρωτογενούς πηγής μέσα στα πλαίσια της νέας διδακτικής. Σκοπός είναι να αναδειχθεί πώς η αξιοποίηση στο μάθημα της Ιστορίας της εικονοποίησης προσώπων και γεγονότων που σχετίζονται με τον αγώνα των Ελλήνων της Κύπρου κατά το 1955-59 ενισχύει τον πολυδιάστατο και πολυαξιακό χαρακτήρα της διδασκαλίας. Προβάλλεται ένα μοντέλο διδασκαλίας θεμελιωμένο πάνω σε ανακαλυπτικές μεθόδους διδασκαλίας, με σκοπό την ανάπτυξη αναλυτικής και κριτικής σκέψης, δεξιοτήτων παρατήρησης, ενσυναίσθησης, ενεργητικής ευαισθησίας σε θέματα της τοπικής ιστορίας, συνεργατικότητας και δεξιοτήτων επίλυσης συγκρούσεων, ανοικτότητας στη διαφορετικότητα, δεκτικότητας και συναινετικότητας.

Παράλληλα η εισήγηση εστιάζει και σε μια άλλη παράμετρο, στον παιδαγωγικό ρόλο της προφορικής μαρτυρίας στο μάθημα της Ιστορίας και προτείνει τρόπους αξιοποίησης προφορικών πηγών μέσα από δραστηριότητες που προάγουν την κριτική ανάλυση, τη σύνθεση και τη συσχέτιση με το παρόν. Μέσα από παραδείγματα εφαρμογών στη σχολική πράξη αναδεικνύεται πώς η προφορική ιστορία συμβάλλει στην προσωπική σύνδεση με την ιστορική γνώση και την καλλιέργεια δεξιοτήτων του ενεργού πολίτη.

Η εισήγηση υποστηρίζει ότι η ηγιοκεντρική και βιωματική προσέγγιση μεταμορφώνει το μάθημα της Ιστορίας από παθητική αποστήθιση γεγονότων σε δημιουργική διερεύνηση και νοηματοδότηση του παρελθόντος.

Η εικόνα λειτουργεί ως ερέθισμα για διερεύνηση, συσχέτιση και σύνθεση, ενώ η προφορική ιστορία δίνει φωνή σε περιθωριοποιημένες εμπειρίες. Η εισήγηση υποστηρίζει ότι

ο συνδυασμός αυτών των μέσων ενισχύει τη δημιουργική και πολυτροπική προσέγγιση της ιστορικής μάθησης, καθιστώντας το μάθημα πιο συμμετοχικό, διαθεματικό και συναισθηματικά ουσιαστικό.

